

Előfizetési díj helyben:
 Egész évre . . . 8 frt=16 kor.
 Fél évre . . . 4 frt= 8 kor.
 Negyedévre . . . 2 frt= 4 kor.
 Vidékre 1 frttal több.

SZABADSÁG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 I. kör, Danjanich-utca. 118. sz.
 Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.
 „Nyilttér“ sora: 15 kr.

Hirdetési díj: Egész oldal 10 frt. Fél oldal 6 frt. Negyed oldal 5 frt.
 Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kiostári illeték fizetendő.

Megjelenik minden szerdán.

Egyes szám ára: 15 kr.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kiostári illeték számítottatik.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el s kéziratok nem adatnak vissza.

Árvaszékünk és az állami anyakönyvvezetők.

Szabadka város törvényhatósága, miként jelezve volt, abban állapotodott meg, hogy az állami anyakönyvek vezetését két árvaszéki ülnökre bizza, a kiket szükség esetén másik két szintén árvaszéki tisztviselő fog helyettesíteni. E mellett megállapították azt is, hogy eme városi tisztviselők tiszteletdíjait a kiostár fizeti.

Ezek a megállapodások első pillanatra eléggé tetszetősek, azonban a ki ismeri a mi viszonyainkat, különösen a mi árvaszékünk munkálkodásbani árvaszágát, az kérdést intézhet: ki issza meg e dupla hivataloskodásnak a levét? — mikor az árvaszéki ügyeket sem intézik el kellő pontosság, gyorsaság és szakavatottsággal.

A szabadkai árvaszék ügyei nem fogynak, hanem évről-évre szaporodnak, s ha eddig sem voltak képesek ügyeiket rendben tartani, valjon mi lesz akkor, ha például a tisztviselő tárgyal, feleket hallgat ki, vagy épen valami bonyodalmasabb ügyben fogalmazványt készít, s ugyanekkor jönnek az újdonszülöttel stb. a bába asszony bejelenteni.

Egy ember csak egy ember marad, s ha az az egy ember azt az egy hivatalt lelkiismerettel akarja betölteni, nem vállalhat nyakába még egy hivatalt, pár száz frtnyi évi díjazás mellett, mert az egyiket el kell hanyagolnia.

Azt mondják: az árvaszéki tisztviselők ráérnek.

Hát ha ez igaz, hogy két hivatalt is vezetni a hivatalos órák alatt van elég idejük, akkor mi meg azt mondjuk a főispánnak és a polgármesternek: helyesebben osszák be a munkarendet, a tisztviselők teendőit, s ne tartsnak csapatszámra diurnistákat, hogy a tisztviselő urak a hivata-

los órák alatt is annál kényelmesebben szórakozhassanak.

Vagy van dolguk hivatalukban, vagy nincs. Ha van, akkor ne kapjanak kettős hivatalokba és ha nincs, akkor vannak feleslegesek, a kiket kasszálni kell.

Szabadka város törvényhatósága május havi rendes közgyűlését e hó 16-án tartja meg a szokott helyiségben. Tárgysorozatát a jövő számba adjuk.

Munkások bolondítása Szabadkán.

A szocialista tanok egyik ki-növése: „nem dolgozunk“; a másik része már szinte anarkia: „legyünk egyenlők, osszuk fel a földet!“ Tudja azt az utolsó paraszt, ha gondolkozik, hogy ez lehetetlen, de mikor vannak egyes gazember izgatók, a kik ígéretek és biztatások mellett elszedik a nép filléreit, hogy abból dözöljenek, hogy zavart, esetleg rablásokat eszköztesse nek általuk, s az ily felzavart piszokban ők halászhassanak tovább.

Ezek a szemem szedett élősdiak május 1-sőre Szabadkán is terveztek egy előttük nagyszerűnek ígérkező tüntetést, de az a józanabb munkás nép visszavonulásán megtörött. Gyülekeztek ugyan már a kora reggeli órákban s ott csoportosulva izgatók zendülésre akarták birni őket, azonban vezérükül feltolakodott Molnár, Rigó és Niezner ismert nevű szabadkai ingyenélők elfogtván, a nép oszladozni kezdett ugyan, de a vezér urak behajtásakor csakhamar összeverődött mintegy 300 munkakerülő s a városba jöttek, hogy az elfogottak kiadatását követeljék a rendőrségtől. Már-már erőszakoskodni kezdettek s a városház bezárt kapujának is neki dőltek, a mikor a városház erkélyén megjelent a polgármester s a városi főjegyző s igen tapintatosan, lecsendesítették a népet, az izgatókat pedig szabadon bocsátották, kiket a tömeg éljenzéssel fogadott s azután minden nagyobb baj nélkül tovább vonult neveltséges tüntetésével.

Rendőrségünk ily előzmények után

éjjel s nappal talpon volt s az utcákon lovasrendőrség czirkált, de semmi tenni valójuk nem akadt.

Mikor aztán a város lecsendesült, a rendőrség a főcinkosokat összeszedte s szép csendben hűvösre vitte őket, hogy méltán kiérdemelt büntetésüket, intő például, mielőbb elnyerjék.

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük a hozzájuk beküldött nyugták beváltására, ne kívánják azt többen, hogy 5—6-szor házaljon hozzájuk egyetlen nyugttal a lapkihordó.

Törvénykezés.

— **Egy szép asszony panasza.** Annak idején részletesen ismertettük azt a bűnpert, melyet Csik József cemenetgyáros özvegye, Della Vedella Irma indított Stol Jenő lovag ellen. Az érdekes asszony, a ki az utóbbi években külföldön tartózkodott, tavaly hirtelen Budapesten termett s azzal vádolta Stol Jenőt, hogy ez a férjétől öröklött beocsini gyárat és dob-utcai házat színleges szerződéssel magához váltotta, s jogtalanul megtartotta. Elpanaszolta továbbá, hogy Stol Jenő több ezer forintnyi pénzét s azt az összeget, melyet rábizott ékszerei és egyéb ingóságai eladásából kapott, elkezelte. Megnyugtatóására, ugymond, Stol Jenő a kivel viszonyt folytatott, végrendeletet készített, melyben őt nevezi ki általános örökösévé, e végrendelet azonban értéktelen firka volt. A vizsgálat során, mint akkor megirtuk, Stol Jenő kijelentette, hogy a vádak egytől-egyig, alaptalanok, s ezt a panaszosnőnek sajátkezűleg irt leveleivel bizonyította. Igaz ugyan, hogy Della Vedella Irma, mielőtt külföldre utazott, pénzt és ékszereket bizott rá, de a pénz nagyobb részét visszaadta neki, az ékszerek pedig hiánytalanul megvannak nála. Ezeket rendelkezésére is bocsátja a vizsgáló bírónak. Benke vizsgáló bíró már az ügyesség elé akarta terjeszteni az ügyet, a mikor Della Vedella Irma asszony a Stol által kezdetben följánlott számadást elfogadta és beadványt intézett a törvényszékhez, melyben a további eljárás megszüntetését kéri. E beadványban elmondja, hogy a vizsgálat során arról győződött meg, hogy a Stol ellen emelt vádjai „résztint félroértésből, résztint pedig helytelennek bizonyult föltevéséből, keletkeztek. Meggyőződött, hogy a gyár, mint a ház tulajdonjogát tisztességes uton szerezte meg s beismeri, hogy azok vételárát, valamint azt az összeget is, melyet elutazása előtt Stol Jenőre bizott, megkapta. Az ennek elkezelésére vonatkozó vádat azzal magyarázza ki, hogy

nem gondolt arra, hogy az a pénz, melyet Stol Jenő küldött neki külföldre a tulajdon vagyonából való. Nem volt koholt a végröndelést sem, mert ez, mint a vizsgálat kiderítette, teljesen megfelel a törvényes formáknak s egy fővárosi közjegyzőnél van letéve. A vizsgáló bíró ma újból kihallgatta a panaszosnót s mivel a beadványában elmondottakat megerősítette, az iratokat az eljárás megszüntetése végett a törvényszék elé terjesztette.

— „Adják vissza nekünk a mit tőlünk elvettek.“ Ezzel az érveléssel mozdultak meg a bajaiak, hogy a tőlük régen elvitt törvényszéket vissza kapják. E jelszó alatt mi is sokszor kértük már a tőlünk oktanul elvitt tiszteletesség visszaadását, arra nem egyszer miniszteri ítéletet is vettünk, de azért az tiszteletességét, nem látjuk mi többé, így járnak e bajaiak is.

Irodalom, művészet.

— „Parasztsozializmus“ Rubinek Gyula, az O. M. G. E. ügyvezető-titkárja múlt nyáron az alföldön tanulmányutat tett s erről az O. M. G. E.-hez terjedelmes jelentést nyújtott be, mely nem régen jelent meg az egyesület hivatalos közlönyében a „Köztelek“ben, mint ennek külön melléklete. Akkor a komoly sajtó, politikai s közgazdasági irányra való tekintet nélkül, behatóan és az elismerés legőszintébb hangján foglalkozott e tanulmányival, amely most külön füzetben a „Parasztsozializmus“ cím alatt jelent meg és bármely könyvkereskedő útján vagy a szerzőnél (Budapest. Köztelek.) megszerezhető. Ara 1 frt. Melegen ajánljuk a művet mindenkinek, a ki ily nemű tanulságos munkát akar olvasni az alföldi szocializmusról.

— Az Athenaeum Képes Irodalom-történetéből megjelent a 32-ik füzet, gazdag tartalommal és sok diszes illusztrációval. Az első cikkben a vállalat főszerkesztője: Boöth Zsolt folytatja Arany Jánosról írt tanulmányát, mely egyfelől a nagy költő egyéniségének és költészetének mélyreható bonczólása, találó jellemzése, másfelől a dolgozat szerkezete s nyelve tekintetében egyike a szerző legkitűnőbb essayinek. A füzet 2-ik cikkében Rákosi Jenő a 40-es évek dráma-irodalmáról, ezuttal részletesen Szigligetiről, Czakórol és Teleki Lászlórol ír, azzal az eredeti felfogással, szellemes előadással, mely Rákosi minden dolgozatát jellemzi. A három ives vaskos füzetben nem kevesebb mint 21 illusztráció van: három külön mellékletül, a többi a szövegben: u. m. Aranynek Petőfi és Barabás által rajzolt képei, Aranyé, Szigligeti, Czakó, Teleki arcképei, Arany mellés ércszobrai; a színlap, melyen mint színész szerepel, annak a Toldi-példánynak címlapja, melyből romek trilogiájának tárgyát vette egy angol levele (Petőfihez), nagykőrösi lakóháza, a Nagyidai cigányok címképe, a szalontai Arany-szobra és siremléke, Szigligeti Két pisztolyának címképe, pár sornyi kézirat a „Fenn az ernyőből“ és siremléke; külön a nemzeti színház első előadásának színlapja (szinnyomatban), továbbá Kemény Zsigmondnak és Petőfinék kézírataiból hasonmások. Elég e lap tartalmának és illusztrációinak felsorolása s ez nemcsak gazdaságát, hanem a szerkesztők izlését s a kiadó-társulat áldozatkészségét is mindennél jobban dicséri. A vállalat befejezéséig már csak néhány füzet van hátra. Kapható minden hazai könyvkereskedésben füzetenkint 40 krért.

Közgazdaság, ipar, keresk.

I.

A szőlőszeti és borászati szakoktatás.

Ezen intézmény jelenlegi szervezését 1892-ik évben nyerte.

A szakoktatásban három fokozat létesített, u. m.: a) az alsófoku, csak

gyakorlati oktatás közönséges paraszt-vinczellérek és értelmes szőlőmunkások, illetőleg munkavezetők tömegesebb nevelésére.

b) középfoku, főként gyakorlati, de részben már elméleti oktatás, melynek célja az, hogy a közép-szőlőbirtok kezelésének igényei is kielégítenek.

c) felső foku, akadémiai színvonalon s a gyakorlati oktatással szoros kapcsolatban álló tudományos oktatás, melynek célja önálló munkálkodásra s a kultúra fejlesztésére alkalmas, alapos szakemberek kiképzése

Alsó foku kiképzést nyújt:

1. A ménesi vinczellér iskola. Kezelésében 17 hold terület van, miből 11 h. szőlő-, 1 h. faiskola-, 3 h. konyhakert és gyümölcsös, 2 h. egyéb művelésű föld.

2. A tarczali vinczellér iskola. Összesen 126 hold van kezelése alatt, ebből 14 h. európai szőlőfajtákkal beültetett anyatelep, 14 h. amerikai anyatelep, 13 h. gyümölcsös, 6 h. faiskola, 10 h. gyökereztető dugvány telep.

A tanfolyam egy év, fölvetetnek oly egyének, a kik:

a) a munkára alkalmas elég erős testalkattal bírnak s tényleges katonai szolgálatuknak eleget tettek, vagy az alól fölmentettek,

b) magyarul írni és olvasni tudnak;

c) szőlő munkával már korábban is foglalkoztak;

d) feddhetlen előéletüket községi erkölcsi bizonyítvánnyal igazolják.

Oly egyének, kik a katonaságnál mint altisztek szolgáltak, a fölvetelnél előnyben részesülnek.

Ellátásért 130 frt fizetendő. Vagyontalan folyamodók a fél vagy egész díj alól fölmentetnek. Ruházat és ágyneműről minden tanuló kivétel nélkül maga tartozik gondoskodni.

A kérvények ősszel a vinczellér iskola igazgatóságához adandók be.

Középfoku kiképzést nyújt:

1. A budapesti vinczellér iskola. A gyakorlati oktatás céljaira 4 hold szőlője, 3 h. gyümölcsös, és 4 h. fa-és csemete-iskolája van.

2. Az érdiószegi vinczellér iskola. 1 h. amerikai anyatelepe, 3 h. faiskolája és 300 □ öl konyhakertje van.

3. A nagyenyedi-vinczellér iskola, 3 h. szőlőt és 1 h. kiterjedésű faiskolát kezel.

A tanfolyam két éves, fölvételi feltételek: a) 16 év betöltése, b) iskolai bizonyítvány a népiskola teljes befejezéséről, c) ép, erős, a gyakorlati munkához alkalmas testalkatot, s a himlő oltást tanúsító orvosi bizonyítvány, d) községi erkölcsi bizonyítvány, e) a tanuló szüleinek vagy gyámjának beleegyezése. Fehérnemű és egyéb ruházatról a tanuló maga köteles gondoskodni. — A budapesti vinczellér iskolában lakás és teljes ellátásért a tanulók első évben 100 frt, második évben 80 frtot, míg az érdiószegi és nagyenyedi vinczellér iskolában évenként 150 frtot tartoznak fizetni.

A felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyam Budapesten.

Ezen intézet célja, hogy az abban

résztevők elméleti és gyakorlati alapon tudományosan és gyakorlatilag oly mértékben képeztesse ki, hogy nagyobb kiterjedésű szőlők és pinczék önálló kezelésére, esetleg az állam szolgálatában való alkalmazásra képesek legyenek.

Felvételi kellékek: 1. a m.-óvári gazdasági akademiának, vagy a hazai gazdasági tanintézetek valamelyikének bevégezése, 2. egészséges és erős testalkat. — A tanfolyam tandíjmentes és tartama 1 év, illetve két fél év.

Közli: Gábry László
közgazdasági előadó.

— Iparosok figyelmébe. A kereskedelemügyi és honvédelmi miniszterek leiratai szerint ez évben 26.800 pár lábbeli és pedig 14.400 pár bakancs és 12400 pár barna pamutvitorla szövettől való könnyű cipő lesz a múlt évben közzétett föltételek mellett a hazai kisiparosoktól beszerzendő. A szállításban való részvétel föltételei között főleg az tartandó szem előtt, hogy a szállításban ipartestületi kötelékben álló kisiparosok és azokból álló szövetkezetek vagy „alkalmi szövetkezetek“ vehetnek részt, utóbbiak csak akkor, ha tagjai valamely ipartest. kötelékében állnak és egyetemes szavatosságot vállalnak és hogy a munkát saját műhelyeikben tartoznak teljesíteni. Egyebekben a múlt évi föltételek csak annyiban változtak, hogy a bakancsok páronként 4 frt 81 krban megállapított egységi árak és a könnyű cipők páronként 4 frt 11 krban határozottak meg. A cipők f. évi dec. végéig a bpesti honvéd-főruharaktárban lesznek átadandók, a kereseti összeg azonban netalán történendő előbbi beszállítás esetén is, csak 1897 évi jan. hó első felében fog kifizettetni. Az ajánlatok folyó évi jun. 15. napjáig az ipartestületek útján a szegedi kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be. A honvéd főruharaktárban a könnyű cipők és bakancsok hitelesített mintái bárki által megszerezhetőek. A további föltételekről a kamara készséggel ad fölvilágosítást.

Közönség köréből.)*

Emléksorok.

Badies Lajosnak Szabadkán. Ne törj pálezzát soha senki multja felett, mert: saját multad — a közel jövő lehet. Feletted pedig már mint Damokleszi kard, — mint boszuló nemezsis függ a jövő. Vigyázz! a vékony fonál elszakad, a kard lezuhanhat és te leplepvezve állasz önmultad előtt.

Szabadkán, 1865. május 5-én.

Mars.

*) E rovat alattiak díjmentesek. Szerk.

H I R E K.

— Főispáni helyettesítések. Dr. Vojnits István szabadkai főispán, törvényadta jogánál fogva, — Milassin József alkaptány helyére — Mészáros Kálmán aljegyzőt helyettes alkaptányyná és Almási Péter budapesti lakost helyettes aljegyzővé nevezte ki.

— A fővárosi tanács arvaszéki fogalmazó gyakornokká megválasztotta Fűrher (Fenyves) Béla végzett jogászt, Szabadka város szülöttét.

— A polgármester e hó 6-án vizsgálatot tartott a rendőrség fogalmazó s iroda személyzetének munkája felett. Az eredményt nem ismerjük, csak gyanítjuk, hogy a benyomás nem volt kedvező.

— **Melyik okosabb kapitányi határozat?** A szabadkai hentesek a télen kérelmeztek: engedjék meg nekik, hogy a sertéseket a városban ölthessék le, természetesen azzal, hogy tisztaság tekintetéből kellő felügyelet alatt álljanak. Kérelmük egy hóval ezelőtt teljesítve lett, most azonban a vágatás betiltatott. Hogy az első vagy utolsó kapitányi határozat volt-e okosabb, e fölött ez idő szerint nem vitázunk.

— **Szigeti József** pénzügyi tanácsnok egyelőre nem megy nyugalomba, miként lapunkban jelezve volt, hanem egészsége helyreállítása végett csak nyert szabadsága idejét veszi igénybe, melynek lejártakor, ha állapota nem változik, szabadság idejének meghosszabbítását fogja kérelmezni. Ezen időre helyetteséül a főispán Milassin József alkormányt nevezte ki.

— **Rónay Jenő és Beniczky főispánok** körlevelet intéztek az ország összes főispánjaihoz, melyben azokat egy barátságos lakomára hívja meg a fővárosba. E meghívás Szabadka város főispánjának is már megküldött. Meghívásukban különösen hangsúlyoztatik hogy a főispáni összejövetelek, kizárólag a koronázás emlékének megünneplésére rendezett barátságos összejövetelek, melyek semmiféle politikai vagy testületi kérdéssel összeköttetésben nem állanak és kizárólag a kedélyes baráti érintkezés elősegítésére és mindenekelőtt a koronázás emlékének megünneplésére szolgálnak.

— **Csillaghullás.** A helyben állomásozó huszárezrednél elő lettek léptetve: őrnagygyá Theme Adolf; — II. osztályu kapitányokká: Nagy Ákos és Joanovich János; — főhadnagyokká: Dienes Elemér és Hegedűs Aladár; — I. osztályu ezredorvossá: dr. Wolfgang Károly; — II. osztályu ezredorvossá: dr. Bergmann József. — A szabadkai honvédezzrednél előléptek: őrnagygyá Saághy Károly; zászlóaljparancsnokká: Zdelár Antal; — II. oszt. századosokká: Vavrovicz József és Tolmács István; — főhadnagygyá: Klein Béla; — hadnagygyá: Szüllő Ágoston. — A közös gyalogezrednél előléptek: I. oszt. századosá: Sorelics Tódor; — II. o. századosá: Francis Balázs; — főhadnagyokká: Lehrer Henrik, Wagner Frigyes; — hadnagygyá: Ernyei Jenő.

— **Pofozkodás a torony alatt.** Nálunk ilyen is meg esik, és ez nem is megy nagyon feltűnő számba. E hó 2-án a városi számvevőség egyik tagja látva, hogy II. városi aljegyző a szomszéd szobában elhelyezett irattárban valami hivatalos aktát keres, felelősségre vonta, miből szóváltás keletkezvén, a számtiszt annyira meglepedkezett magáról és hivataláról, hogy a jegyzőt nyakon vágta. A megképzelt jegyző feljelentést tett a polgármesternél, de hogy mily eredménnyel, az előttünk eddig ismeretlen.

— **Halmay Imre** szabadkai szinigazgató 10 nappal ezelőtt azt jelentette, hogy társulatát e hó 4-ik és követő napjain befogja mutatni városunkban. Közbenjött okok miatt Szabadka helyett Halmay társulatával Ujvidékre utazott s az ottani színházat e hó 4-én „A kis alamuszi“ című operetével nyitotta meg. Ujvidékről Ó-Budára menet tartja nálunk bemutató előadásait. Az ujvidéki tartózkodása 30 napra terjed.

— **Esküvő.** Mult vasárnap d. u. 4 órakor vezette oltárhoz Szakmoisztor Ignác czépez Gyula fia a Szt. Teréz egyházban özv. Taskovicsné bájos leányát Ilkát — koma a

jó kedvt Szaghmeisztor Gyula nő-szabó és divat mester volt. A vig lakoma az örömszülők házában tartatott. — Teljes boldogságot.

— **Palics fürdő intézetünk megnyitása** május hó 1-én lett volna, de sem a hatóság, sem az időjárás nem kedvezett a kirándulóknak, míg aztán 5-én a d. u. órákban 100-anként lepté el a fürdő intézetet és környékét, de nem valami nagyon kellemes kirándulás volt ez, mert az idő szeles, sőt este felé egészen hűvös volt, megjegyeztük itt, hogy a mi vidékünkön még mindeddig nem volt egy igazán szép tavaszi nap. Az időjárás folyton szeles, reggel és esténként pedig a téli kabátban sem izzadunk meg.

— **Egy katona ló** május hó 1-én reggeli gyakorlatoknál felmondta a szolgálatot. Össze roskadt, de szerencsére a rajta ülő katonának más baja nem esett, minthogy kocsira kellett ülnie s kikisérni nyergesét R a c z k ó telepére.

— **A debreczeni körületi tanuló ifjúság** az ott rendezendő torna versenyeket e hó 26-án tartja meg. Szabadkáról 50—60 diák jelentkezett, miután kilátásba van helyezve, hogy hatóságunk e célra külön segílyt fog megszavazni.

— **Ritka szép családi ünnepély.** Nemes Szádeteczki József és Horváth (Csomó) István városunkban közbecstülésben álló polgárok és jómódu gazdák már eddig is hosszú évek során, ugyis mint vótársak — komák — ritka jó baráti viszonyban éltek egymás között, de hogy ez a viszony, még szorosabban összekapcsolja őket, Jóska bátyánk János fia a család legifjabb sarja, ma délután 4 órakor esküszik örök hűséget a Szt. Teréz egyházban Pista bácsi szeretetreméltó kedves fiatal leányával Terézzel. A násznagyi tisztet a vőlegény részéről a boldog párok anyai nagybátyjuk főtisztelendő Kalmár István hitoktató, a menyasszony részéről Csajkás Lajos teljesítik. Az esküvő után terjedelmes családtagokon kívül számos meghívott násznép Nemes Szádeteczki József vendégszerető házában fogja megülni lucullusi lakomával eme szent frigy alapján beállott ritka családi ünnepélyt. Az emberi kor legvégsőbb határáig terjedő, folytonosan és állandóan tartó tiszta boldogság kíséje az ifju szép párt életpályáján.

— **Nyári mulató hely** nyitattott meg néh. Antunovics István házában, hol a szórakozás több neme feltalálható. — Zödi Pál vendéglős oly firma, ki egyéb dícséretre nem szorul.

— **8—2-ig,** tehát csak a nap elsőfelében lesznek ezentul a hivatalos órák a zombori pénzügyigazgatóságnál és 8—3-ig az adóhivatalnál. Ez az új pénzügyigazgató igen helyes reformja.

— **A Baja-Zombor-ujvidéki** vasut egész vonalán a sinek le vannak rakva s Ujvidékről mult vasárnap ment az első vonat, mely az ujvidéki és hodsági vonalszakaszok mérnökét s vasuti tisztviselőt Zomborba vitte. Itt ugy a m. államvasutak, mint az építési vállalat mérnökei s alkalmazottjai szívélyes találkára gyűltek össze s az örvendotes esemény alkalmából igen kedélyes mulatságot rendeztek, mely csak a hajnali órákban ért véget. Minthogy a sinek immár az egész vonalon le vannak rakva, lázas sietséggel iparkodnak a még hátra levő munkálatokat befejezni. Az állomási épületek is már a befejezéshez közel vannak s így semmi sem akadályozza, hogy az új h. é. vasut a kiszabott időben meg ne nyíljk.

— **Az „első szabadkai géptégla és**

cementgyár részvénytársaság“ április hó 28-án közgyűlést tartott. Ezen a közgyűlésen 451 szótöbbséggel elhatározatott, hogy a társaság az ez időszerinti 200,000 frtból álló alaptőkéjét, mely 4000 darab 50 frtról bemutatóra szóló részvényekből áll, 77,200 frtra szállítja le.

— **A nyomtatott métely.** Néhány budapesti zugnyomda, mely abból élösködik, hogy nyomtatott maszlagot szór a nép közé, éberré és ovatossá tette az illetékes hatóságokat. Most a belügyminiszterium elrendeli a törvényhatóságoknak, hogy a „Munkások, Elvtársak“ cz. röpirat és a „Népszava“ 1894. évi 51. és 1895. évi 13. száma és az 1895. évi január 28-iki szám rendkívüli kiadása, bárhol lefoglalandó. Az említett nyomtatványok a tulajdonjog ellen lázitanak.

— **Póstahajók.** f. május 1-től hetenkint csak 3-szor közlekednek, még pedig fel-felé: kedd, péntek, vasárnap reggeli 5 órakor, lefelé pedig szerda, péntek s vasárnap esti 1/2 7 órakor.

— **Összeesett az utcán és meghalt** vasárnap d. e. 7 órakor az Ivanics féle vendéglő átellenében Kosztik Istvánné szül. Páterek Katalin III. k. lakós asszony, orvosi segítség kéznél nem volt, de ugy látszik hiába is lett volna mert a mint a d. u. megejtett boncvizsgálat konstatálta, a szerencsétlen asszony szívszélhűdésben halt el.

— **Ritka öngyilkossági eset** foglalkoztatta e hó 4-én rendőrségünket. Ritkának mondjuk azért, mert az öngyilkos egy sátoros cigány csapathoz tartozó cigányasszony volt, névszerint Kolompár Kata. A kóbor cigány csapat ktn tanyázott a Ludas pusztai legelő térségen, a hol marhák itatására egy fodetlen kut is van. Az elhalt asszony a kutba vetette be magát, bár nem lehetetlen az sem, hogy az új sötétében vízért ment és a kutba bukott, társai azonnal észrevették, de már halva volt.

— **A nagy árvíznek** romboló hatását megyénkben legjobban megérezte Mosorin, Vilova és Zsabya. Zsabyán közel 300 ház lett a víz által megrongálva, részint teljesen összedöntve; Mosorinban 115 ház áll a vízben s ebből 55 összedült már; Vilován 240 ház került víz alá s ebből eddigelé 70 ház dőlt rommá. Az árvíz által sujtottak felségélyezésére Schmausz Endre alispán kezdeményezése és buzgólkodása mellett megyeszerte gyűjtés indult meg.

— **Baross Gábor második temetése.** Baross Gábor, a volt magyar kereskedelmi miniszter hamvait már egyszer eltemették ideiglenes sírboltjába. Mint említettük, a boldogult vasminiszternek elkészült már díszes mauzoleuma is, hová május 9-én, az újabb be-szentelés után helyezik el porait. Ez alkalomra a képviselőház ölnökének felhívására több országgyűlési képviselő is leutazik Illavára.

— **Öngyilkosság.** Budimesevics Péter helybeli ügyvédnök tegnapelőtt a reggeli órákban az ujvidéki pályaudvaron a robogó vonat elé vetette magát és agyongázoltatott. A szerencsétlen fiatal ember — állítólag — a reá bizott nem nagy pénzösszeget költötte el.

— **Tüzesetek.** Tegnap és tegnapelőtt tiltot jeleztek, mindenki szorongva várta hol ég és mi ég? mert a folyton uralgó nagy szél miatt veszedelmes állapot keletkezhetett volna. Szerencse, nem ugy történt. Tegnapelőtt Rádics házában a főtéren kéménytűz volt. Más baj nem történt. Tegnap IV. körben egy fészter alá halmozott szalma gyuladt ki, de a tüzet lokalizálták.

— **A csendőrség szaporítása.** A honvédelmi miniszterium a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg utasította a magyar ezredek parancsnokait, hogy az altiszteket szólítsák fel a csendőrséghez való átlépésre. Jelentkezhetnek azok a jó magaviseletű altisztek is, akik szolgálati idejüket még nem töltötték ki. A belépőknek három évre kell magukat kötelezniük szolgálattételre. Ez az intézkedés azért válik szükségessé, mert az országgyűlés által jóváhagyott törvényjavaslat értelmében közel ezerre szaporítják a csendőrség legénységének létszámát.

— **Mérnökök figyelmébe.** Az államépítészeti hivataloknál a IX. és X-ik fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába tartozó 1100 és 800 frt évi fizetéssel javadalmazott több kir. mérnöki és segéd mérnöki állás lévén üresedésben, ez iránt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur pályázatot hirdetett. A pályázati kérvények ez évi június hó 10-ig nyújthatók be a miniszteriumnál.

— **Ritka példány.** Németh Pál vendég-lős tulajdonában van egy saját nevelésű 4 éves deres arab faj mén, mely nem csak kiváló példány, de a szó szoros értelmében kitanult, akár egy czirkusz ló. Érdemes a megismerésre.

— **Vakmerő betöréses lopást követtek** el a hó 2-ik viradóra az 1-ső körben fekvő Englbrecht-féle házban, a hol többen laknak. A kedélyes betörők először meglátogatták Strejliczky Antal királyi tszéki bírót, a ki valószínűleg azt álmodta, hogy a kabátja zsebében lévő tárcza puposodik s annak tartalma önmagától növekszik. Milyen boldogan aludt tehát, de annál kellemetlenebb lett az ébredés, mert ültüzködés közben kabátjában némi hiányt konstatait; hiányzott pedig tárczája s a tárczával együtt pénze is. A tárczában 450 frt volt. A tettes ismeretlen, de szokás szerint nyomozza a rendőrség. A szerencsés tolvajok ezzel sem elégedtek meg, hanem betekintettek ugyan e házban lakó Hölczl Gyula ügynökhöz, a kitől csupán aranyóráját és lánczát emelték le az ágy fej melletti szegről, de pénzt nem találtak. Még ez a dus zsákmány sem volt elég, felmásztak a szomszédos ház falára s jó reggelt akartak kivánni Regényi Lajosnak is, de ott a kocsis által észrevételén, elináltak.

— **A magyar Koch.** Nagy-Ósziól veszszük a hirt, hogy az odaváló lelkész Kauten Mihály nagy sikerrel gyógyítja a tüdővész beteget, az általa föltalált gyógykezelés szerint és már is számos példával és bizonyítványal rendelkezik biztos gyógyításának igazolására. Kauten teljesen ingyen gyógyít mindenkit, sőt a már fölgyógyultaktól sem vesz el egyetlen fillér jutalmat sem, ami miatt természetesen sok baja volt már az orvosokkal s díjtalan gyógykezeléseiről különféle zaklatásokat állott ki. Ő mindenkinek, ki akár személyesen, akár pedig levélben fordul hozzá, megadja a tüdővész ellen kért tanácsot, minden díj nélkül és a gyógy módja olyan, hogy bárki is alkalmazhatja. Nincs módunkban ezeknek a dolgoknak a valóságáról ez idő szerint meggyőződést szerezni s ezért csak egyszerű közléstkre szorítkozunk, remélve hogy megfelelnek a valóságnak. Csak örvendeni tudnánk, ha magyar ember lehetne az, aki először mutatja meg az utat a szenvedők ezreinek a nem várt gyógyulás felé.

— **A kompromittált Szt.-Péter.** Békésről írják a következőket: A paraszt szélhá-

moságnak nem utolsó fajtájában fog itélni az ittoni bíróság. H. Mihályné, egy vagyonos polgárnőnek a férjét a napokban temették el. A feleség vigasztalhatatlan volt a gyászban. Estenként a kapesos bibliából olvasgatott, hogy ebből merítsen vigasztalást. Ebben az istenes foglalkozásban találta őt egy tulvilági alak, fehér lepodóban, üvig érő hófehér szakállal, a megrémült asszony glóriát is látott a jövevény fején csillogni.

— Szt.-Péter vagyok! — szólalt meg siri hangon a férfi, — hát ne félj, az urad küld. Te neked ő 700 frtot hagyott, melyet nem igaz uton szerzett. Ezt bizta rám, hogy jogos tulajdonosának adjam.

— A pénz takarékbán van — szolt az asszony.

— Az hiba, vedd ki holnap: eljövök érte.

És ezzel eltűnt a jövevény. Az asszony a takarékból aztán kivette a pénzt, de elmondta az esetet a felnőtt és külön élő fiának, a ki előtt Szt.-Péter kívánsága, hogy rendőri műszóval éljünk, fölötébb gyanus volt, maga kívánta Szt.-Pétert látni s időközben a csendőrséget is közreműködésre hívta föl. A kísértetek órájában a pontos szent meg is érkezett, a Cherubok, azaz a csendőrségi szuronyok láttára azonban „sárfány-szagot“ érzett és elakart szelelni. H. Mihályné tözsomzédját álcázták le és ma a talmi Szt.-Péter börtönben ül.

Felelős szerkesztő:

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

Dr. WOHL JÓZSEF

szülész és nőorvos

lakását április 24-től Vermes Gábor úrnak, a gőzfürdő-utczával szemben lévő („Vermes magtár“ melletti) házába helyezte át.

4-3.

gy itthelyt széles körű ismeret-séggel és a borkezelésben kellő jártassággal bíró házaspár, ki a biztosítékot is letenni képes, — ajánlikozik vendéglőbe itczésnek. Czime: a kiadóhivatalban.

Árverési hirdetés.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó által ezennel közhírré tétetik, hogy a szabadkai kir. jbiróságnak folyó évi 7809. sz. végzésével Horváth Antal helybeli lakos kérelmére Finotti et Company triezsti ezég ellen 120 láda narancsra 767 frt becsárban az előleleges árverés elrendeltetett.

Ennek foganatosítására a fenti számú végzés folytán a helyszínére, vagyis Horváth Antal déli-gyümöles kereskedésébe, 7-ik kör, 10. sz. háznál leendő eszközésére 1895. évi május hó 9-ik napjának d. e. 8 órája határidőül ki-

tűztek, hová a venni szándékozók a zal a kijelentéssel hivatnak meg, hogy az árverés alá bocsájtandó ingóságok a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Szabadkán, 1895. május 6-án.

Csernyus Zsigmond

bir. vhajtó.

3. közp. vál.
1895. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. királyi város központi választmánya részéről közhírré tétetik, miszerint az országgyűlési képviselőválasztók 1896-ik évben érvénynyel bírandó névjegyzékének összeállítása, illetve kiigazítása végett két küldöttség lett megválasztva.

Ezen kerületi küldöttségek az összeírás, illetőleg kiigazítást folyó évi május hó 10-én délelőtt 9 órakor a városház tanácstermében megkezdik és ugyanott az ünnepnap délutáni időszak kivételével szakadatlanul folytatva, folyó évi június hó 10-én bezárólag déli 12 órakor a városházi toronyóra szerint befejezik.

Ezen működés a megnyitási naptól a zárnapiig mindenkor teljes nyilvánosság mellett folyvást hivatalból lesz eszközöndő, szabadságában áll azonban mindenkinek választási jogát személyesen is érvényesíteni.

Az összeírás, illetőleg kiigazítási működés órái mindenkor reggel 9-12-ig és délután 3-5-ig lesznek megtartandók, kivéve a vasárnapot és ünnepnapokat, melyeken az összeírás és kiigazítási iv csak reggeli 9-12 óráig álland nyitva.

Az ekként összeállított ideiglenes névjegyzék folyó évi július hó 5-től július hó 25-ig bezárólag, délelőtti 9 órától 12-ig és délután 3-tól 5-ig a városháza tanácstermében leendő közszemlére kitéve.

A névjegyzék kiigazítása iránti kérvények (felszólalások) folyó évi július hó 5-től 15-ig adhatók be, az ezekre tett észrevételek pedig július 16-tól 25-ig fogadtatnak el.

A felszólalások és észrevételek felett a központi választmány folyó évi szeptember 1-től 20-ig fog határozatot hozni s ezen határozatai szeptember hó 20-tól 30-ig lesznek a tanácsteremben közszemlére kitéve.

A központi választmánynak a felszólalások vagy észrevételek felett hozott határozatai ellen intézett felebbezések a közszemlére történt kitével követő 10 nap, illetve a kézbesítéstől számított 10 nap alatt nyújthatók be.

Kelt Szabadkán, 1895. évi ápril 29-én tartott központi vál. ülésből.

Baics Gergely,
közp. vál. jegyző.

Mamujsich Lázár,
polgármester,
mint közp. vál. elnök.

